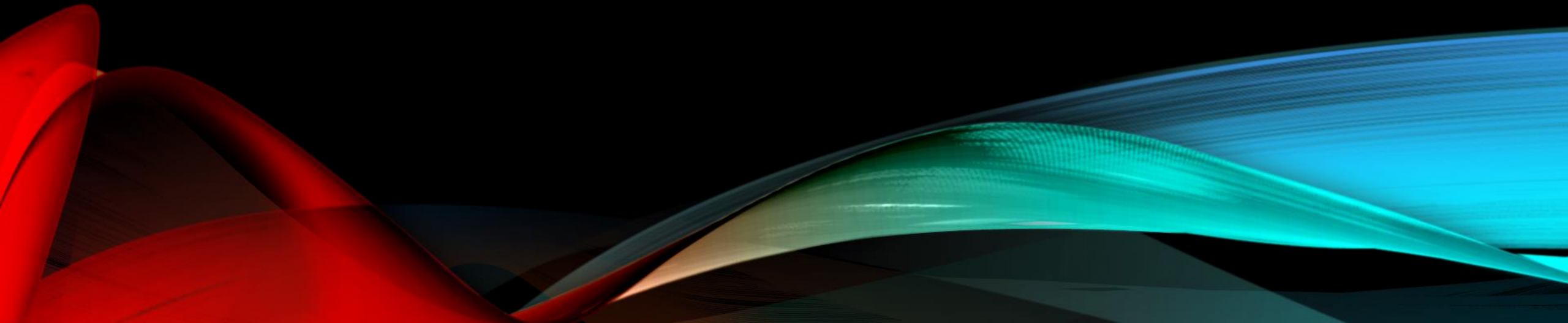

ОРГАНІЗАЦІЯ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ СФЕРИ
ГОСТИННОСТІ

ГОЛОВНІ ІСТОРИЧНІ ПЕРІОДИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОЇ СФЕРИ У СВІТІ

**ГОЛОВНІ
ЧИННИКИ
СТАНОВЛЕННЯ
ТА РОЗВИТКУ
СФЕРИ
ГОСТИННОСТІ:**

- **соціальні.**
- Розвиток суспільних відносин зумовив демографічні та міграційні процеси, необхідність системи засобів гостинності для їхньої реалізації;

ГОЛОВНІ ЧИННИКИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ:

- економічні.
- Збільшення доходів населення, значний економічний потенціал окремих регіонів і центрів зумовлює розвиток туристично-рекреаційних комплексів і насамперед розвиток сфери гостинності;

ГОЛОВНІ ЧИННИКИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ:

- культурні.
- Особливості ментальності, культури, релігії вплинули на потреби, мотиви, цінності подорожуючих, зумовили формування системи засобів гостинності, визначили профіль їхньої спеціалізації;

ГОЛОВНІ ЧИННИКИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ:

- науково-технічний прогрес.
- Використання досягнень науки і техніки зумовило зміну форм та методів функціонування засобів гостинності - використання новітніх технологій, технічних засобів, інформаційних систем у їхній діяльності;

ГОЛОВНІ ЧИННИКИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ:

- **політичний.**
- Система законодавчих і нормативних принципів держави зумовлює вплив на комплекс функціональних характеристик засобів гостинності, будівництво і умови оснащення засобів розміщення, створення корпоративних форм організації. Фактор освоєння або завоювання нових територій зумовив геопросторове поширення принципів організації сфери гостинності певної держави;

**ГОЛОВНІ
ЧИННИКИ
СТАНОВЛЕННЯ
ТА РОЗВИТКУ
СФЕРИ
ГОСТИННОСТІ:**

- **природно-ресурсний.**
- Освоєння рекреаційно-туристичних природних ресурсів, природних ландшафтів зумовлює створення рекреаційно-туристичної інфраструктури, насамперед сфери гостинності;

ГОЛОВНІ ЧИННИКИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ:

- історичний.
- Відобразився в еволюції форм і методів організації засобів та сфери гостинності в цілому та зміну одних історичних форм засобів та методів гостинності іншими.

В ЕВОЛЮЦІЇ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ ВИДІЛЯЮТЬСЯ ТАКІ ГОЛОВНІ ПЕРІОДИ:

виникнення перших закладів гостинності
(IV тис. до н.е. - V ст. н.е.);

формування спеціалізованих закладів розміщення
(VI-XV ст.);

розвитку готельної та ресторанної сфери
у XVI - на поч. XX ст.;

сучасний розвиток світового готельного господарства.

ВИНИКНЕННЯ ПЕРШИХ ЗАКЛАДІВ ГОСТИННОСТІ (IV ТИС. ДО Н.Е. - V СТ. Н.Е.)

- У Стародавній Греції набули поширення два типи постійних дворів - приватні - катагогії, та державні - пандокеї. У період Римської імперії мережа постійних дворів та таверн, головним чином державних, стає особливо розгалуженою.
- Окрім державних постійних дворів, високий рівень сервісу забезпечували приватні постоялі двори, які створювались багатими землевласниками на окраїнах своїх володінь, гладіаторами, які вкладали свої заощадження у сферу гостинності.
- Постоялі двори та таверни зорієнтовані на обслуговування широкого кола відвідувачів - купців, ремісників, селян та інших категорій простолюду, пропонували обмежений обсяг послуг.

**ВИНИКНЕННЯ
ПЕРШИХ
ЗАКЛАДІВ
ГОСТИННОСТІ
(IV ТИС. ДО Н.Е.
- V СТ. Н.Е.)**

- Водночас, у Стародавньому Римі значна увага приділялась лікувальним процедурам - оздоровленню мінеральними та термальними водами, цілющим гірським повітрям.
- У регіонах Стародавньої Персії, Середнього Сходу та Закавказзя, через які проходили важливі караванні шляхи з Китаю в Європу, найчастіше зупинка на ночівлю забезпечувалась у шатрі, яке розбивалось поряд із шляхом. У вузлових пунктах, поблизу гірських, річкових переправ, на проміжних зупинках тривалого шляху своєрідною формою постійних дворів були **караван-сараї**.

**ФОРМУВАННЯ
СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ
ЗАСОБІВ
РОЗМІЩЕННЯ (VI-
XV СТ.)**

- Найчисельнішою категорією мандрівників були паломники, священики, місіонери, які відвідували святі місця, виникла необхідність у постійних дворах біля храмів та монастирів.
- Гостинністю щодо паломників відзначались й міські гільдії (купецькі союзи). За помірну плату тут можна було переночувати та отримати послуги з харчування у місцевому трактирі.
- У регіонах інтенсивної торгівлі та паломництва, сфера гостинності набуває особливо сприятливого розвитку, що зумовлює появу союзів (гільдій) власників постійних дворів.

**ФОРМУВАННЯ
СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ
ЗАСОБІВ
РОЗМІЩЕННЯ (VI-
XV СТ.)**

- Активізація у пізньому Середньовіччі торгівлі, ділові подорожі зумовлюють появу приватних постійних дворів, так званих остерій.
- Саме з періодом Середньовіччя пов'язується виникнення поняття "гостинність". Англійське слово "hospitality" (гостинність) походить від старофранцузького "hospice", що означає будинок для приймання подорожніх.

РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНОЇ ТА РЕСТОРАННОЇ СФЕРИ У XVI - ПОЧ. XX СТ.

- В кінці XVI ст. у Франції виникли перші значних розмірів засоби розміщення готельного типу у спеціально побудованих приватних палацах і розкішних державних особняках, які отримують назву "отель". У дослівному значенні це поняття означає "міський палац магната", місце перебування дипломата іноземної держави або міської влади.
- У XVI ст. широкого поширення у Європі набуває будівництво придорожніх постійних дворів та трактирів. В Англії особливо поширеними були придорожні готелі типу інн.

РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНОЇ ТА РЕСТОРАННОЇ СФЕРИ У XVI - ПОЧ. XX СТ.

- У містах виникають перші двох-, трьохповерхові готелі.
- На початку XVII ст., в Англії, виникає зовсім новий тип закладів гостинності - банкетні двори і клуби.
- На початку XVIII ст., у Франції виникли прибуткові будинки з окремими квартирами, що надавались в оренду за плату. Водночас, зростають вимоги щодо комфорту проживання у закладах гостинності.

**СУЧАСНИЙ
РОЗВИТОК
СВІТОВОГО
ГОТЕЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА:
ФУНКЦІОНАЛЬНІ
ТА
ТЕРИТОРІАЛЬНІ
ОСОБЛИВОСТІ**

- Розвиток туризму та висока ділова активність населення зумовлює формування упродовж 50 - 70-х років ХХ ст. потужної мережі закладів розміщення, харчування та розваг.
- Згідно з даними Всесвітньої туристичної організації (ВТО), у 1980 р. у світі нараховувалось 8 млн. готельних номерів, у 2003 р. їхня кількість збільшилась до 15,4 млн. Лідерами щодо частки номерного фонду є Європа (38,5 % від загальної кількості) та США (33,5 %).

**СУЧАСНИЙ
РОЗВИТОК
СВІТОВОГО
ГОТЕЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА:
ФУНКЦІОНАЛЬНІ
ТА
ТЕРИТОРІАЛЬНІ
ОСОБЛИВОСТІ**

- В останнє десятиріччя ХХ ст. найбільше збільшення кількості номерів спостерігається у Південній Азії, з 111,1 тис. до 171,5 тис, друге місце займає Східна Азія і Тихоокеанський регіон, де нараховувалось 3,5 млн. номерів і збільшення становило 45,3 %. У період 1997 - 1998 рр. кількість номерів у регіоні Близького Сходу зросла на 6,9 %, водночас в Африці їхня кількість зменшилась на 0,4 %. На фоні швидкого загального збільшення кількості готельних підприємств, сучасна світова сфера гостинності перетворилась в індустрію з багатомільярдними доходами у всіх сегментах ринку.

**СЕРЕД
ГОЛОВНИХ
ТЕНДЕНЦІЙ
СУЧАСНОГО
РОЗВИТКУ
ІНДУСТРІЇ
ГОСТИННОСТІ
МОЖНА
ВИДІЛИТИ:**

- Поглиблення спеціалізації та диверсифікація готельних послуг;
- Утворення значних за розмірами корпоративних форм - готельних ланцюгів, які стають транснаціональними компаніями;
- Широке використання в індустрії гостинності інформаційних систем управління, технологічного забезпечення, маркетингу;
- Інтеграція капіталу готельних підприємств з капіталом фінансових, страхових, будівельних, транспортних та інших сфер економіки;
- Широке використання наукового менеджменту в організації та управлінні готельним бізнесом;
- Розвиток мережі невеликих готельних підприємств зорієнтованих на конкретний сегмент ринку.